

Hội thi

“Sáng kiến giảm nghèo bền vững
thông qua phát huy nội lực
cộng đồng”

QUÁ TRÌNH TỔ CHỨC HỘI THI

“SÁNG KIẾN GIẢI NGHÈO BỀN VỮNG THÔNG QUA PHÁT HUY NỘI LỰC CỘNG ĐỒNG”

(Thí điểm năm 2016)

1. Mục tiêu

Hội thi “Sáng kiến giải nghèo vượt khó thông qua phát huy nội lực cộng đồng” nhằm phát huy, xây dựng và triển khai các sáng kiến phát triển sinh kế gắn với tôn vinh giá trị sản phẩm bản địa, đảm bảo sự bền vững về môi trường. Các giải pháp sáng tạo và khả năng tạo liên kết và phát huy nội lực sẽ đến từ chính nhóm cộng đồng. Hội thi hỗ trợ kết nối các nhóm thi với các tổ chức hội đoàn thể trung ương và địa phương, cộng đồng doanh nghiệp, tổ chức phi chính phủ, các chuyên gia độc lập uy để hỗ trợ các nhóm cộng đồng phát huy năng lực, tự vươn lên vượt khó, chia sẻ và đoàn kết. Hội thi tôn vinh sự tự chủ của cộng đồng cũng như tâm sức của các tổ chức cơ quan đang song hành cùng các nhóm cộng đồng để giúp các ý tưởng trở thành hiện thực, giúp giảm nghèo bền vững.

2. Đối tượng dự thi

- Các tổ/nhóm hộ gia đình (ưu tiên nhóm phụ nữ DTTS) đã, đang và sẽ cùng nhau thực hiện các sáng kiến mô hình liên kết cộng đồng trong giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế xã hội, phát huy nội lực và tạo sự gắn kết cộng đồng

3. Các hoạt động

Hoạt động 1: Chuẩn bị kỹ thuật và đăng ký tham gia

- Thành lập Hội đồng cố vấn kỹ thuật
- Thành lập Ban giám khảo
- Tuyên truyền quảng bá, thông tin, vận động về Hội thi tới các đội thi tiềm năng và tổ chức liên quan
- Đăng ký tham gia trước 25/7/2016

Kết quả:

- 60 đội đăng ký dự thi, đến từ các cộng đồng của 13 dân tộc (Tày, Nùng, H'mông, Dao, Thái, Mường, Sán Chỉ, Dáy, Kinh, Khmer, Pako, Mạ và Lô Lô)
- 16 tỉnh miền núi phía Bắc, Bắc Trung Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ
- 32 chuyên gia cố vấn
- 19 tổ chức đồng ý hỗ trợ, kết nối;
- Hơn 10 công ty/doanh nghiệp có nhu cầu hợp tác

Hoạt động 2: Tổ chức Lễ Phát động Hội thi và Tọa đàm kết nối ngày 2/8/2016

- Giới thiệu thông tin về hội thi, thể lệ, cơ cấu giải thưởng,...
 - Giới thiệu nhu cầu kết nối của các tổ/nhóm đăng ký
 - Kết nối chuyên gia tư vấn, đơn vị đồng hành với các đội thi để hoàn thiện sáng kiến dự thi
 - Chuyên gia tư vấn, đơn vị đồng hành hỗ trợ 60 đội thi chuẩn bị Hồ sơ dự thi
- Thời hạn nộp hồ sơ 15/8/2016

Kết quả: 45 đội nộp hồ sơ chính thức

Hoạt động 3: Sơ tuyển

Sơ tuyển hồ sơ:

- Hội đồng cố vấn kỹ thuật đọc, góp ý trực tiếp vào hồ sơ và gửi lại cho 45 đội thi
- Hội đồng cố vấn kỹ thuật họp và sàng lọc 25 hồ sơ vào vòng sơ tuyển trực tiếp

Sơ tuyển trực tiếp:

- 25 đội thi thuyết trình Sáng kiến trước Ban giám khảo
- Ban giám khảo và Hội đồng cố vấn kỹ thuật tư vấn, trao đổi trực tiếp với các đội thi sau khi thuyết trình.
- 10 đội xuất sắc tiếp tục lọt vào vòng trong và được hỗ trợ/tư vấn kỹ thuật

Hoạt động 4: Hỗ trợ kỹ thuật thực hiện Sáng kiến của tổ/nhóm (tháng 9-11/2016)

Hoạt động 5: Chung kết: Đánh giá kết quả thực hiện Sáng kiến của tổ/nhóm (12/12/2016)

Hoạt động 6: Tổng kết, đánh giá, xây dựng các bài học, khuyến nghị (căn cứ vào quá trình và kết quả của 3 tháng kèm cặp/hỗ trợ)

4. Tiêu chí đánh giá của các vòng thi

4.1. Tiêu chí đánh giá vòng sơ tuyển:

- Sáng tạo, bảo tồn các giá trị bản địa
- Phát triển bền vững
- Tự lực/phát huy nội lực của tổ/nhóm

4.2. Tiêu chí đánh giá vòng chung kết:

- Mức độ hoàn thành kế hoạch đã đặt ra
- Kết quả/thành tựu huy động sự đồng hành, hỗ trợ của các cơ quan tổ chức
- Kết quả/thành tựu thu được nhờ phát huy nội lực của tổ/nhóm
- Tiến bộ, bước tiến đạt được về phát triển hoạt động của nhóm
- Bảo tồn các giá trị bản địa
- Kế hoạch phát triển bền vững
- Thuyết trình, hỏi/đáp, ứng xử tương tác ấn tượng

HS4

▶ NHÓM “TRÊN GẮC DƯỚI GỪNG”

Sau khi được Hội làm vườn huyện Bá Thước hỗ trợ (kỹ thuật và cây giống) từ đầu năm 2015, các thành viên của Tổ gác đã tích cực tham gia mô hình “trên gác dưới gừng”. Mặc dù hầu hết các thành viên điều kiện kinh tế còn khó khăn nhưng luôn có tinh thần học hỏi vươn lên và nỗ lực huy động vốn để đóng góp tham gia hoạt động nhóm

Từ tháng 9 đến tháng 12, thông qua hội thi, nhờ sự hỗ trợ của các chuyên gia và doanh nghiệp (Công ty Dược phẩm DK Pharma, Công ty CP Trung lũng Dược phẩm xanh (GPV), nhóm đã hoàn thành các thủ tục để thành lập Hợp tác xã, khởi công xây nhà xưởng, tư vấn về quy trình thay giống và chế biến gác, đồng thời được các chuyên gia tư vấn và doanh nghiệp đồng hành hỗ trợ thúc đẩy bán hàng.

THÔNG TIN NHÓM

Thành viên nhóm: 50 người
Dân tộc: Mường

Sản phẩm: Màng gác, gừng

HS5

► NHÓM NUÔI GÀ HÒA BÌNH

Nhóm có 16 thành viên (toàn bộ là nữ); có tinh thần đoàn kết cao; đã chia sẻ kinh nghiệm nuôi gà và hỗ trợ lẫn nhau để thoát nghèo và phát triển kinh tế thông qua mô hình nuôi gà ri. Chính quyền và các ban ngành địa phương đều nhiệt tình ủng hộ phát triển hoạt động của nhóm cũng như hỗ trợ nhóm thành lập Hợp tác xã.

Từ tháng 9 đến tháng 12, nhờ sự thúc đẩy và kết nối của Hội thi với các nhóm chuyên gia và cơ quan hành chính, nhóm đã tiến hành thủ tục thành lập Hợp tác xã, đăng ký giấy chứng nhận cơ sở chăn nuôi an toàn, đăng ký nhãn hiệu sản phẩm và dự kiến tiêu thụ gà làm sẵn đóng túi có nhãn mác cơ sở sản xuất của Hợp tác xã. Hội thi cũng hỗ trợ kết nối tham gia các hội chợ nông sản ở huyện.

THÔNG TIN NHÓM

Thành viên nhóm: **13 người**
Dân tộc: **Mường**

Sản phẩm: **Gà ri**

HS7

▶ TRỒNG LANH VÀ DỆT THỦ CẨM

Nhóm được xây dựng từ nữ lãnh đạo cộng đồng, chị Thào Thị Sung, là người tâm huyết với đồng bào, cộng đồng, luôn trăn trở tư duy để đồng bào không phải đi bán hàng rong, không phải đi ăn xin khách du lịch. Với khả năng lãnh đạo và nắm bắt nhanh nhạy, trong thời gian ngắn (từ khi tham gia phát động hội thi 2/8/2016 đến nay, nhóm đã đổi mới được mẫu mã thiết kế sản phẩm thổ cẩm (đẹp hơn, ứng dụng hơn, được đánh giá cao và được kết nối với chuyên gia để xây dựng dần thương hiệu cho nhóm. Nhóm gắn kết với Doanh nghiệp xã hội-Sapa Ô Châu một thương hiệu về du lịch và các sản phẩm thổ cẩm như là đơn vị đối tác và nằm trong chuỗi sản phẩm, tham gia nhiều chương trình hội chợ quy mô quốc gia để giới thiệu quảng bá sản phẩm.

Trước nhu cầu phát triển và dưới sự hỗ trợ tích cực của các chuyên gia tư vấn hội thi, tháng 11/2016, Thào Sung đã vận động thành công Đoàn thanh niên xã Tả Phìn ủng hộ và đề xuất với UBND xã Tả Phìn ra quyết định thành lập Tổ hợp tác trồng lanh và phát triển sản phẩm thổ cẩm đồng bào Mông xã Tả Phìn, do Thào Sung làm Tổ trưởng. Tổ hợp tác có kế hoạch mở rộng thêm khu vực sản xuất bằng cách xây thêm một xưởng vừa may thêu vừa bán hàng, phát triển tập trung khoảng 2 ha trồng lanh ở gần xưởng để khách hàng có thêm điều kiện trải nghiệm và có thêm lượng nguyên liệu.

THÔNG TIN NHÓM

Thành viên nhóm: **35 người**
Dân tộc: **H'Mong**

Sản phẩm: **Vải lanh và các sản phẩm thổ cẩm dân tộc Mông**

HS17

▶ NHÓM TÍN DỤNG VI MÔ ĐỒNG TÂM

Trong suốt 17 năm hoạt động, nhóm đã thể hiện sự vững bước và đồng lòng dưới sự gây dựng, dìu dắt và phát triển của trưởng nhóm Trần Thị Lý Ên. Mô hình của nhóm vừa giúp chị em học cách tiết kiệm tiền, sử dụng và đầu tư tiền để tạo thu nhập ổn định cho gia đình, vừa trao đổi kỹ thuật trồng trọt chăn nuôi, buôn bán và xây dựng tinh thần cho cả nhóm. Đây là nhóm thể hiện sự phát huy nội lực cộng đồng mạnh mẽ từ định hướng của lãnh đạo, cơ chế minh bạch và các thành viên tự phát huy thế mạnh bản thân trong việc xây dựng sinh kế cho gia đình.

Từ tháng 9 đến tháng 12, với sự tư vấn của các chuyên gia của Hội thi, nhóm đã xây dựng bộ tài liệu để giới thiệu về cách làm việc của nhóm tín dụng vi mô, mở thêm sản phẩm mới để tăng tính hiệu quả sử dụng vốn, nâng cao chất lượng sản phẩm và đầu tư vào sản phẩm mới.

THÔNG TIN NHÓM

Thành viên nhóm: 25 người
Dân tộc: Khmer

Sản phẩm: Cho vay tín dụng (ngắn + trung hạn)
và các sản phẩm nông nghiệp như sữa bò, ổi,
rau theo mùa vụ

HS24

▶ LIÊN NHÓM SẢN XUẤT VÀ TIÊU THỤ RAU BẠCH THÔNG

Nhóm là một tổ nhóm mới được thành lập từ T4/2016 với sự hỗ trợ của dự án Child Fund. Nhóm được hình thành từ nhu cầu liên kết của các thành viên vì lợi ích chung của mọi thành viên trong nhóm. Nhóm đã có định hướng phù hợp với điều kiện tự nhiên của địa phương như rau đặc sản và các loại rau thông thường khác.

Từ tháng 9 đến tháng 12, cùng các chuyên gia của hội thi đồng hành, nhóm đã có những thay đổi về nhân sự để phù hợp hơn với nhu cầu, ứng dụng công nghệ thông tin vào quản lý hoạt động, tạo vùng sản xuất liên kết, nhân rộng sản xuất và được cấp giấy chứng nhận Rau an toàn. Các chuyên gia cũng tư vấn nhóm cải tiến nhãn mác, logo bao bì của sản phẩm và mở rộng thị trường Hà Nội cho các sản phẩm rau đặc sản địa phương.

THÔNG TIN NHÓM

Thành viên nhóm: **11 người**
Dân tộc: **Tày, Nùng, Kinh**

Sản phẩm: **Các loại rau theo mùa và rau đặc sản địa phương (bí xanh thơm, rau dớn, bò khai)**

HS26

▶ NHÓM DẠY NGHỀ THANH NIÊN LÀM MỘC

Được hình thành từ ý chí tầm nhìn của một thanh niên trẻ rất đặc biệt: Tổ trưởng Lại Văn Tú, nhóm đã khai thác được thế mạnh trồng gỗ của địa phương và hướng đến nâng cao giá trị gỗ (nhờ sản xuất thành thành phẩm) và tạo công ăn việc làm để “thanh niên trong vùng không phải đi làm xa hoặc làm trong các môi trường khắc nghiệt và độc hại của các tập đoàn lớn.” Nhóm có mong muốn liên kết với Trung tâm dạy nghề thanh niên Huyện để tổ chức thực hành, dạy nghề mộc tại Xưởng.

Hiện nay, nhóm đang tích cực mở rộng quy mô sản xuất (về xưởng, máy móc, sản phẩm và con người) để đáp ứng nhu cầu của khách hàng.

Từ tháng 9 đến tháng 12, sau khi tham dự Hội thi nhóm đã mở rộng nhà xưởng sản xuất (hoàn thiện khu xưởng sản xuất, xây thêm khu nhà ở để tiện làm việc). Nhóm cũng được chuyên gia tư vấn tập trung vào sản xuất các sản phẩm cho khách hàng trong địa phương. Đặc biệt đã huy động được nguồn lực tài chính (50trđ) để sử dụng hoàn thiện nhà xưởng và quay vòng vốn kinh doanh.

THÔNG TIN NHÓM

Thành viên nhóm: 5 người
Dân tộc: Tày, Nùng

Sản phẩm: Đồ mộc gia dụng
gia đình, nhà sàn gỗ

HS39

▶ HTX CỘNG ĐỒNG NẬM ĐĂM

Hợp tác xã cộng đồng Nậm Đăm là đơn vị duy nhất trong 10 nhóm lọt vào chung kết với thể chế hóa của nhóm là hợp tác xã dưới sự dẫn dắt của Ban điều hành còn rất trẻ: Lý Tà Dền và Lý Tà Giàng. Sự phát triển của nhóm thể hiện hiệu quả của việc gắn kết giữa doanh nghiệp cộng đồng và doanh nghiệp chuyển giao khoa học công nghệ, sản xuất trong chuỗi và lĩnh vực bảo tồn, sản xuất dược liệu, một trong những hướng đi mũi nhọn của tỉnh Hà Giang.

Từ tháng 9 đến tháng 12, Hội thi đã hỗ trợ kết nối để triển khai kế hoạch quảng bá cho thương hiệu và tìm hiểu hồ sơ đăng ký bảo hộ thương hiệu, quảng bá sản phẩm tại các hội chợ toàn quốc. Nhóm cũng được chuyên gia tư vấn để nỗ lực trong cải thiện về quản lý tài chính, kế toán cho nhóm, hoàn thiện hồ sơ vay vốn, đăng ký công bố tiêu chuẩn chất lượng sản phẩm.

THÔNG TIN NHÓM

Thành viên nhóm: **13 người**
Dân tộc: **Dao**

Sản phẩm: **Trà gừng**
cao nguyên đá

Trưởng nhóm: **Anh Lý Tà Dền**

 Thôn Nậm Đăm, xã Quản Bạ, huyện Quản Bạ, Hà Giang

 namdaco.op@gmail.com

 0974 751 698

HS46

► NHÓM ĐOÀN KẾT NUÔI GÀ LAI CHỌI

Là một nhóm được hình thành với mong muốn không chỉ “thoát nghèo về vật chất mà còn thoát nghèo về tinh thần”. Tham gia nhóm các thành viên có nhiều thời gian chia sẻ với nhau về khó khăn của cuộc sống, kiến thức nuôi gà và kinh nghiệm sống. Mặc dù, chưa hẳn thoát được nghèo, nhưng sau khi tham gia nhóm tinh thần đã được thay đổi khá rõ rệt.

Nhóm nhận được sự quan tâm khích lệ của các bên liên quan lãnh đạo cấp Huyện, và chủ động trong thực hiện các việc đã nhóm đề ra, tập trung ở khâu sản xuất, nhân giống đàn gà.

Từ tháng 9 đến tháng 12, khi tham gia Hội thi, nhóm đã được hỗ trợ kết nối, tìm hiểu nguồn vay hỗ trợ 100 triệu của Văn phòng Quốc gia Giảm nghèo, tăng số lượng thành viên thêm 2 người. Trong thời gian tới, nhóm tiếp tục nâng cao kỹ thuật nuôi gà lai chọn và nhân giống gà, đồng thời chia sẻ, học hỏi các mô hình nuôi gà thành công khác trong và ngoài địa bàn huyện.

THÔNG TIN NHÓM

Thành viên nhóm: 6 người
Dân tộc: Mạ

Sản phẩm: Gà lai chọn

HS44

▶ NHÓM MÂY TRE ĐAN BẢN DIỀM

Nhóm được thành lập từ năm 2014, chủ yếu là người già và phụ nữ đơn thân có hoàn cảnh khó khăn, cuộc sống chủ yếu dựa vào đi rừng. Sự ra đời của nhóm đã giúp tạo công việc cho người già, phụ nữ có thêm thu nhập trong thời gian không thể đi rừng. Nhóm không những giúp các thành viên có thêm thu nhập cho gia đình mà còn gắn kết tình làng nghĩa xóm trong công việc hằng ngày.

Nhóm đã phát huy được nội lực và tính bền vững thông qua những thành quả trong suốt thời gian hoạt động. Thu nhập một ngày công của mỗi thành viên khoảng 10 nghìn đồng cho đến nay đã tăng lên tầm 70 nghìn đồng.

Từ tháng 9 đến tháng 12, với sự hỗ trợ và kết nối của Hội thi, nhóm đã hoàn thiện được thủ tục thành lập HTX, vận động thôn bản để có địa điểm làm việc rộng hơn. Nhóm cũng đã được tư vấn để vận động được nguồn tài chính từ xã để mua máy móc (vót mây và chẻ mây). Nhóm tích cực học thêm các mẫu mới phù hợp với thị hiếu khách du lịch, cải tiến kỹ thuật xử lý mối mọt cho sản phẩm, và xây dựng nhãn mác cho nhóm.

THÔNG TIN NHÓM

Thành viên nhóm: 22 người
Dân tộc: Thái

Sản phẩm: Các sản phẩm
làm từ mây tre đan

HS56

► TỔ PHỤ NỮ LIÊN KẾT TRỒNG CÀ PHÊ XỨ LẠNH

Nhóm được hoạt động với sự dẫn dắt của trưởng nhóm cộng đồng, đồng thời là chủ tịch Hội phụ nữ xã chị Y Ró và được Hội Phụ nữ các cấp đồng hành hỗ trợ về mọi mặt. Với quyết tâm cùng gia đình, và giúp đỡ chị em phụ nữ thoát nghèo tại xã Măng Cành. Y Ró tổ chức nhóm, điều hành và tham gia hướng dẫn kĩ thuật trồng cà phê không chỉ đối với các thành viên trong nhóm, mà với người dân trong thôn. Nhóm không chỉ trồng cà phê mà còn thu mua sản phẩm của bà con với giá thị trường và hướng dẫn để bà con không thu hái cà phê non. Với các hoạt động của mình, nhóm đã dần gây dựng được uy tín với bà con trong thôn bản, nhiều chị em muốn đăng ký tham gia. Nhóm quyết tâm định hướng vươn lên thành lập Hợp tác xã trong giai đoạn tới.

Từ tháng 9 đến tháng 12, nhóm đã được chuyên gia hội thi kết nối tăng cường năng lực về quản lý kinh tế tập thể, tìm hiểu về thành lập hợp tác xã và kĩ thuật trồng cà phê. Về tổ chức, nhóm cũng đã mở rộng tăng 02 thành viên tham gia với các tiêu chí lựa chọn chị em phụ nữ có đất sản xuất và chịu thương chịu khó trong lao động

THÔNG TIN NHÓM

Thành viên nhóm: **8 người**
Dân tộc: **Mơ Nâm**

Sản phẩm: **Hạt cà phê tươi**

Trưởng nhóm: **Chị Y Ró**

Xã Măng Cành, huyện Kon Plông, tỉnh Kon Tum

phunukpl@gmail.com

0989 963 360

***Ban Tổ chức Hội thi trân trọng cảm ơn
sự đồng hành đầy tâm huyết của các đơn vị tài trợ:***

Chương trình phát triển Liên Hợp Quốc (UNDP)

Cơ quan viện trợ Ai len (Irish Aid)

Và các cơ quan cùng đồng hành với các nhóm của đội thi trong suốt 3 tháng của Hội thi

- **Hội Nông dân Việt Nam**
- **Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam**
- **Trung tâm hỗ trợ Phát triển Thanh niên Nông thôn Trung Ương Đoàn**
- **Trung tâm Công nghệ Thông tin Truyền thông Vietnet (Vietnet-ICT)**
- **Tổ chức Oxfam Việt Nam**
- **Tổ chức Misereor**
- **Trung tâm Phát triển Doanh nghiệp Nông thôn Việt (VietED)**
 - **Viện nghiên cứu Xã hội, Kinh tế và Môi trường (iSee)**
 - **Trung tâm Nâng cao Năng lực Cộng đồng (Cecem)**
 - **Tổ chức Care Quốc tế tại Việt Nam (Care International)**
 - **Công ty TNHH Một thành viên Dược Khoa (DK Pharma)**
 - **Mạng lưới các nhà đầu tư thiên thần tại Việt Nam (i-angel)**
 - **Công ty cổ phần đầu tư thương mại xuất nhập khẩu Thái Hưng**